

รายงานสถานการณ์ศัตรูข้าว

วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔ โทรสาร ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูข้าว

พื้นที่ปลูกตามรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๖๙ จังหวัด มีพื้นที่ปลูกข้าว ๓๓,๕๐๘,๓๗๓ ไร่ สถานการณ์ศัตรูข้าว ในสัปดาห์นี้

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล* พื้นที่การระบาด ๑๒๖ ไร่ ในข้าวช่วงอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน จำนวน ๒๕ ไร่ ข้าวอายุช่วง ๔๐ - ๖๐ วัน จำนวน ๒๐ ไร่ และข้าวช่วงอายุมากกว่า ๖๐ วัน จำนวน ๘๑ ไร่ พบการระบาดในพื้นที่ ๔ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ อำเภอห้วยกระเจา

จังหวัดสกลนคร ได้แก่ อำเภอพรรณานิคม

จังหวัดปัตตานี ได้แก่ อำเภอปะนาเระ

จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอตาลชุม

โรคไหม้** พื้นที่การระบาด ๑,๕๗๖ ไร่ ในระดับรุนแรง ๒๙๓ ไร่ และในระดับไม่รุนแรง ๑,๒๘๓ ไร่ (เพิ่มขึ้น ๘๖๖ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๗ จังหวัด ดังนี้

จังหวัดลำพูน ได้แก่ อำเภอเมืองลำพูน

จังหวัดเชียงราย ได้แก่ อำเภอป่าแดด

จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอเดชอุดม ศรีเมืองใหม่ พิบูลมังสาหาร ดอนมดแดง เหล่าเสือโก้ก และอำเภอน้ำขุ่น

จังหวัดบึงกาฬ ได้แก่ อำเภอปากคาด

จังหวัดมุกดาหาร ได้แก่ อำเภอหนองสูง

จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้แก่ อำเภอบ้านโคก

จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ อำเภอโนนนารายณ์

๒. การคาดการณ์

จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมย้อนหลัง ๗ วันจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ๒๔ สถานี สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน (๓๐ กรกฎาคม - ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘)

๒.๑ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีสภาพอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์น้อยกว่า ๘๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคเหนือ ตอนล่างที่ ต.มหาชัย อ.ไทรงาม จ.กำแพงเพชร อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๖.๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๘๒ % ภาคกลางที่ ต.คลองวัว อ.เมือง จ.อ่างทอง อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๓ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๗ % ต.คลองสี จ.ปทุมธานี อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๗.๗ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๗๘ % ภาคตะวันออกที่ศูนย์วิจัยข้าว จ.สุพรรณบุรี อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๖.๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๗๑ % ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สงขลา ยะลา นราธิวาส และจังหวัดปัตตานี ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เพราะอาจจะเกิดการระบาดทำให้ข้าวเสียหายได้

๒.๒ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคไหม้ข้าว เป็นพื้นที่ที่มีสภาพอากาศ อุณหภูมิ ๒๒ - ๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์มากกว่า ๘๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคใต้ ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง จังหวัดพัทลุง อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๘.๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๗๓ % สถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคเหนือ บ้านวังน้ำเย็น ต.แม่ป้าก อ.วังชิ้น จ.แพร่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๓.๖๓ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๕ % และสถานีตรวจวัด (Gistda) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตำบลคำเจริญ อำเภอตระกาฬพิชัย จังหวัดอุบลราชธานี อุณหภูมิ

เฉลี่ย ๒๔.๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๐ % ซึ่งคาดการณ์ว่าข้าวอยู่ในระยะกล้าจนถึงระยะแตกกอ โดยเฉพาะในแปลงที่ปลูกข้าวหนาแน่น และปลูกข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ กข.๑๕ และกข.๖ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคไหม้มาก ควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เพราะอาจเกิดโรคไหม้ได้ ทำให้ผลผลิตข้าวเสียหาย ในพื้นที่ทางภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสงขลา ปัตตานี ระนอง พัทลุง นครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดสกลนคร หนองคาย ร้อยเอ็ด บึงกาฬ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ และจังหวัดมุกดาหาร และพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดลำพูน แพร่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง น่าน อุดรดิตถ์ และจังหวัดพะเยา

๓. ผลการดำเนินงาน

- ๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช ได้จัดทำข่าวเตือนการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและโรคไหม้ข้าวทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร และกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
- ๓.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว และใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โดยประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมันตรวจสอบแปลง
- ๓.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัดบึงกาฬ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว
- ๓.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว
- ๓.๕ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำ
- ๓.๖ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำ
- ๓.๗ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา และงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว
- ๓.๘ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาจนบุรี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอร์เรีย ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว
- ๓.๙ สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียการควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว
- ๔.๐ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา และงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว

ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดที่เคยพบการระบาดและพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด ๔๒ จังหวัด เตรียมความพร้อมในพื้นที่ระบาดซ้ำซากเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดขึ้นอีก โดยได้จัดทำแปลงติดตามสถานการณ์ทั้งหมดจำนวน ๘๐๙ แปลง ศจช.ในพื้นที่เสี่ยงเร่งผลิตรายละเอียดเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอร์เรีย และรณรงค์ให้สมาชิกใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่

หมายเหตุ จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าว ๖๙ จังหวัด ๔,๔๒๙ ตำบล

*จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๖๙ จังหวัด ๑,๒๘๙ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖๑ และ ๒๙.๑๐ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๘ จังหวัด ๓,๑๔๐ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๘ และ ๗๐.๘๙ ตามลำดับ

**จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๖๙ จังหวัด ๑,๒๕๙ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖๑ และ ๒๘.๔๒ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๘ จังหวัด ๓,๑๗๐ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๘ และ ๗๑.๕๗ ตามลำดับ

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช ทาง <http://www.dcae.go.th/> หรือ <http://www.ppsf.dcae.go.th/>

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของโรคใหม่
ระหว่างปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘

